

Kritériá pre udeľovanie značky Regionálny produkt Horehronie na poľnohospodárske a potravinárske produkty

A. ZÁKLADNÉ KRITÉRIÁ (požiadavky na producenta)

Žiadateľ musí splniť všetky základné kritériá, inak bude žiadosť z ďalšieho posudzovania vyradená a nebude posudzovaná v rámci bodovacích kritérií jedinečnosti.

1. Producent/výrobca

- ✓ má **miesto produkcie/ výroby**¹ v regióne Horehronie²,
- ✓ **spĺňa všetky legislatívne požiadavky** na činnosti spojené s poľnohospodárskou produkciou/výrobou potravín, na ktoré žiada o udelenie značky (vrátane požiadaviek na priestory producenta, ktoré pri produkcii/výrobe využíva).

Oprávneným žiadateľom o regionálnu značku je poľnohospodársky a potravinársky producent (vrátane včelárov):

- samostatne hospodáriaci roľníci - fyzické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodársku výrobu, v prípade spracovania potravinárskych produktov disponujú aj živnostenským oprávnením;
- fyzické osoby podnikajúce na základe živnostenského oprávnenia v prípade spracovania potravinárskych výrobkov;
- obchodné spoločnosti (akciové spoločnosti, verejné obchodné spoločnosti, komanditné spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným a pod.), družstvá a iné právnické osoby zapísané v Obchodnom registri, ktoré majú príslušnú činnosť zapísanú v predmete podnikania v prípade poľnohospodárskej produkcie a disponujú živnostenským oprávnením v prípade spracovania potravinárskych produktov;
- fyzická osoba - nepodnikateľ, ktorý predáva prebytky vlastnej drobnej **nespracovanej** rastlinnej a živočíšnej produkcie (**prvovýroby**). Žiadateľmi môžu byť len:
  - predajcovia rastlinných prebytkov prvovýroby, ktorí majú tento predaj ohlásený v obci;
  - predajcovia prebytkov živočíšnej prvovýroby, ktorí sú registrovaní na príslušnej Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe pre predaj malých množstiev (med, vajcia, mlieko, ryby),
  - subjekty musia plniť podmienky pre predaj malých množstiev podľa nariadenia Nariadenie vlády č. 359/2011 Z.z., 360/2011 Z.z., 100/2016 Z.z. a s tým súvisiace legislatívne predpisy.

Spôsob overenia miesta produkcie/ výroby a kvalifikovanosti pre príslušnú činnosť:

¹ Ide o miesto produkcie / výroby toho poľnohospodárskeho produktu / potravinárskeho výrobku, na ktorý žiadateľ žiada o udelenie práv na používanie značky.

² Do regiónu **Horehronie** patria pre účely systému regionálneho značenia Horehronie všetky obce z okresu Brezno a obce Pohronský Bukovec, Brusno, Ľubietová, Hiadeľ, Medzibrod, Lučatín, Strelníky, Povrazník, Moštenica, Podkonice, Baláže, Priečod, Selce, Nemce, Slovenská Ľupča, Poníky, Môlča, Oravce a Dúbravica z okresu Banská Bystrica.

Žiadateľ prikladá kópiou dokladov. Všetky doklady (miesto produkcie, spôsobilosť vykonávať danú činnosť) sa musia vzťahovať k produktu, na ktorý žiadateľ žiada o udelenie práv na používanie značky.

ŽIADATEĽ	Kópia dokladov, ktoré sú obsahom prílohy žiadosti
Fyzická osoba – podnikateľ podnikajúci na základe živnostenského oprávnenia	Výpis zo živnostenského registra alebo Živnostenský list, adresa prevádzkarne
Právnická osoba – podnikateľ (s.r.o., a.s., komanditná spoločnosť, družstvo, apod.)	Výpis z obchodného registra Živnostenský list (ak nie je predmet činnosti zatiaľ uvedený vo výpise z obchodného registra)
Právnická osoba – iná ako podnikateľ (nezisková organizácia a pod.) oprávnená na podnikanie	Výpis z registra organizácií Živnostenský list, adresa prevádzkarne
Samostatne hospodáriaci roľník	Osvedčenie o zápise do evidencie SHR Výpis z katastra nehnuteľností alebo nájomná zmluva
Fyzická osoba – nepodnikateľ – predajca prebytkov prvovýroby živočíšneho pôvodu (med, mlieko, vajcia, ryby)	Doklad o registrácii prevádzkarne na Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe.
FO – nepodnikateľ – predajca prebytkov prvovýroby rastlinného pôvodu	Kópia ohlásenia miesta produkcie prebytkov na obci
Včelár (okrem ostatných dokladov v závislosti od právnej formy)	Kópia výpisu z centrálného registra včelstiev

2. Zaručenie etických princípov, zásad podnikania, produkcie/ výroby regionálneho produktu a zodpovedného správania voči životnému prostrediu.

- ✓ **žadateľ o značku deklaruje, že** na jeho osobu alebo subjekt nie je vyhlásený konkurz, nemá nedoplatky na daniach, sociálnom a zdravotnom poistení a nie je voči nemu vedené žiadne konanie Slovenskej obchodnej inšpekcie, Rady pre reklamu, alebo iné konanie v súvislosti s porušovaním práv spotrebiteľa, nekalou súťažou, neetickou reklamou a inými nekalými praktikami podnikania a predaja;
- ✓ **podnikateľské subjekty** prehlasujú, že dodržiavajú všetky zásady zodpovedného podnikania. Subjekty sa správajú zodpovedne voči svojim zákazníkom, dodávateľom, zamestnancom, miestnym obyvateľom a životnému prostrediu³.
- ✓ **fyzické osoby- nepodnikatelia** prehlasujú, že vedú daňovú evidenciu v zmysle zákona o dani z príjmu č. 595/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov;

Spôsob overenia: čestné prehlásenie žiadateľa, ktoré je súčasťou žiadosti.

³ Jednotlivé oblasti (zásady) sú obsahom čestného prehlásenia, ktoré je súčasťou žiadosti

B. KRITÉRIÁ JEDINEČNOSTI (produktu)

Poľnohospodársky produkt alebo potravinársky výrobok musí dosahovať primeranú kvalitu z hľadiska základných kvalitatívnych vlastností typických pre danú kategóriu produktu/ výrobku (napr. konzistencia a pod.). Sú to minimálne požiadavky na produkt v rámci posudzovania. Ak produkt nie je „štandardnej kvality“ nemôže byť hodnotená jeho jedinečnosť.

Spôsob overenia: Posúdenie komisie podľa priloženej vzorky produktu/ výrobku.

Kritériá jedinečnosti sú zamerané na:

- 1) regionálny pôvod produktu a jeho zložiek;
- 2) tradícia výrobného postupu, surovín alebo zloženia;
- 3) výnimočnosť produktu/ osobitný prínos producenta k rozvoju regiónu.

Produkt (žiadateľ) musí vybrané kritériá jedinečnosti (1. a 2.) splniť na minimálne stanovenú úroveň (povinná minimálna úroveň dosahovania každého znaku kvality). Spolu musí v kritériách jedinečnosti získať minimálne **6 bodov** (z celkového počtu 12).

1. Regionálny pôvod produktu a jeho zložiek

Minimálne požiadavky na poľnohospodárske produkty (prvovýrobu)

Produkt má 100 % pôvod v regióne Horehronie, t.j. je vypestovaný alebo zberaný v regióne Horehronie **alebo** je cielene získaný v danom regióne od zvierat znáškou, zo zabitých chovaných zvierat alebo z voľne žijúcich zvierat lovom alebo z farmového chovu zveri.

Minimálne požiadavky na potravinárske produkty:

Produkt je vyrobený prevažne z regionálnych surovín, z regiónu Horehronie pochádza minimálne 50 % surovín (pričom ide o základnú zložku potraviny⁴) a zároveň minimálne 25 % surovín pochádza z iného územia Slovenska.

Bodovacie hodnotenie zložiek produktu ⁵

	Pôvod produktu (zložiek)			Počet bodov	
	Región Horehronie	SR (z toho)			Zahraničie
		BBSK	iné		
Minimálna požiadavka na potravinárske produkty	50 %	25 %		25 %	1
	50 %	50 %		-	2
	75 %	25 %	-	-	3
Minimálna požiadavka na poľnohospodárske produkty	100 %	-	-	-	4

⁴ „základná zložka“ je zložka alebo zložky potraviny, ktorá predstavuje viac ako 50 % tejto potraviny alebo ktorú spotrebiteľ zvyčajne spája s názvom potraviny a v prípade ktorej sa vo väčšine prípadov vyžaduje kvantitatívne označenie (Čl. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011)

⁵ „zložka“ je akákoľvek látka alebo výrobok vrátane aróm, prídavných látok v potravinách a potravinárskych enzýmov a akákoľvek iná súčasť zloženej zložky, ktorá sa používa pri výrobe alebo príprave potraviny a ktorá sa nachádza v konečnom výrobku dokonca aj v pozmenenom stave; za zložky sa nepovažujú rezíduá (Čl. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011). **Do výpočtu plnenia kritéria sa nezahrňujú nevyhnutné vedľajšie prísady, ktoré nie je možné v danom regióne získať (napr. korenie a pod.).**

Zložky potravinárskeho produktu uvedené ako zložky z regiónu Horehronie nesmú byť nikdy nahradzované zložkami z iných častí SR. Percentuálne zastúpenie sa môže týkať hmotnosti výrobku, objemu (záleží na charaktere výrobku). Do hodnotenia nie je zahrnutý obal produktu.

Spôsob overenia: Opis produktu, vrátane jeho zložiek (použitých surovín) s udaním miesta pôvodu a ich percentuálneho zastúpenia;

2. Tradícia výrobného postupu, surovín alebo zloženia

Kritérium sa týka tradície výrobného procesu, tradície surovín alebo tradície zloženia, ktoré sú typické pre región Horehronie.

Tradícia znamená, že je charakteristika preukázateľná počas obdobia trvajúceho minimálne 30 rokov.

Minimálne požiadavky na poľnohospodárske produkty (prvovýrobu)

Produkty sú produkované tradičným procesom **alebo** z tradičných surovín **alebo** majú tradičné zloženie typické pre región.

Minimálne požiadavky na potravinárske produkty

Pri výrobe potravinárskeho produktu sa využívajú **postupy a metódy** charakteristické a typické pre región Horehronie.

Produkty sú produkované tradičným procesom **alebo** z tradičných surovín **alebo** majú tradičné zloženie typické pre región (**vrátane používania tradičných odrôd a druhov typických pre región Horehronie**).

Bodové hodnotenie tradície regiónu Horehronie				
	Typické postupy a metódy výroby	Tradícia výrobného procesu	Tradícia surovín	Tradícia zloženia
	1 bod	1 bod	1 bod	1 bod
Minimálna požiadavka na potravinárske produkty	1 bod	1 bod (t.j. producent musí plniť aspoň 1 kritérium, ak plní viac, za každé plnenie získa 1 bod)		
Minimálna požiadavka na poľnohospodárske produkty		1 bod (t.j. producent musí plniť aspoň 1 kritérium, ak plní viac, za každé plnenie získa 1 bod)		

Žiadateľ opíše naplnenia kritéria v jednotlivých charakteristikách, ktoré spĺňa. Tradícia surovín sa týka predovšetkým základnej zložky produktu. Do hodnotenia nie je zahrnutá tradícia, ktorá sa týka obalu produktu.

Spôsob overenia: Opis tradície a jednotlivých bodovaných charakteristík s priložením relevantného zdroja, ktorý preukazuje tradičnosť (historické využívanie výrobného postupu, surovín alebo konkrétneho zloženia počas obdobia trvajúceho minimálne 30 rokov).

3. Výnimočnosť produktu/ osobitný prínos producenta k rozvoju regiónu

Komisia hodnotí individuálne každý produkt (skupinu) z hľadiska osobitných znakov kvality produktu (vyplývajú z ocenení a certifikátov, ktoré sú plnením týchto znakov podmienené). Ide napríklad o:

- ✓ na produkt sa používa národný štandard Značka kvality SK;
- ✓ na produkt sa používa Európska značka kvality (Chránené označenie pôvodu, Chránené zemepisné označenie, Zaručená tradičná špecialita
- ✓ produkt získal iné ocenenie za kvalitu (súťaže na národnej a medzinárodnej úrovni);
- ✓ jedinečná tradícia (produkt nadštandardne plní znaky pre hodnotenie tradície výrobného postupu, surovín alebo zloženia, t.j. tradícia je preukázateľná po obdobie podstatne dlhšie ako 30 rokov, alebo ide o znovu oživenie významnej tradície;
- ✓ producent je držiteľom iného významného ocenenia (značky, certifikátu) v oblasti riadenia, ekologického poľnohospodárstva alebo v inej oblasti súvisiacej s produkciou produktu, na ktorý subjekt žiada o udelenie značky;
- ✓ producent je jediným producentom produktu, na ktorý žiada o udelenie značky v regióne Horehronie, v Banskobystrickom kraji alebo v SR.

Komisia hodnotí aj ďalšie prínosy producenta k rozvoju regiónu:

- ✓ producent významne prispieva k formovaniu spolupráce v regióne Horehronie a jeho prezentácii (napr. aktívne zapojenie do diania a aktivít v rozvoji regiónu v rôznych oblastiach, účasť na podujatiach, zapojenie do produktu destinácie, distribúcia a prezentácia regionálneho produktu mimo región, umiestnenie v turistických informačných kanceláriách, maloobchodných sieťach a pod.);
- ✓ producent nadpriemerne dodržiava zásady zodpovedného správania voči životnému prostrediu (zásady ekologického správania pri produkcii, triedenie odpadu, ekologické obaly a pod.);
- ✓ producent významne prispieva k tvorbe pridanej hodnoty v regióne a podpore zamestnanosti, t.j. minimálne 50 % zamestnancov v trvalom pracovnom pomere podniku má trvalý pobyt v Banskobystrickom kraji (posudzuje sa, len ak má podnik žiadateľa 10 a viac zamestnancov);
- ✓ producent rozvíja v regióne rodinné podnikanie.

Za výnimočnosť produktu/ osobitný prínos k rozvoju regiónu môže žiadateľ získať od 1 do 4 bodov (za všetky oblasti spolu). Komisia v rozhodnutí uvedie, čo pri danom výrobok/produkte ocenila.

Spôsob overenia: vzorka, fotografia, opis výrobku, iná dokumentácia kvality a jedinečnosti (kópia certifikátu).